

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 4PP/37/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125010735
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Fugerík
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125010735.1

Uznesenie

7 4PP/37/2025

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Jurajom Fugerikom na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.07.2025, o návrhu odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Rimavskej Sobote, trvale bytom C. XXXX/XX, D., E. F., toho času v ÚVV a ÚVTOS Prešov, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

7 4PP/37/2025

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Rimavskej Sobote, trvale bytom C. XXXX/XX, D., okres F., toho času ÚVTOS Prešov o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/16/2021, zo dňa 22.2.2021, právoplatným dňa 12.5.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/29/2021 zo dňa 12.5.2021 z a m i e t a .

odôvodnenie:

6 4PP/37/2025

Dňa 26.05.2025 bol tunajšiemu súdu doručený návrh ods. A. B. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu odôvodnil tým, že splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože vykonal dve tretiny uloženého trestu. Poukázal na svoje disciplinované správanie, dodržiavanie ústavného poriadku a zapájanie sa do aktivít na oddiele. Pracovnú činnosť vykonáva vzorne a svedomito, pričom bol celkovo osemkrát disciplinárne odmenený a za pracovnú činnosť aj niekoľkokrát pochválený. Nedopustil sa žiadneho disciplinárneho priestupku. Preto podľa jeho názoru nie je potrebné vykonať zvyšok trestu. Zároveň si uvedomil nesprávnosť a škodlivosť svojho konania, ktoré úprimne ľutuje. Po prepustení by žil so svojou matkou, ktorá vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav potrebuje jeho starostlivosť. Okrem toho sa chce podieľať na výchove svojho syna, s ktorým udržiaval kontakt aj počas výkonu trestu a má zabezpečenú prácu v rodinnej firme. Počas výkonu trestu nevykonával ochranné liečenie najmä z dôvodu diagnostikovania zhubného nádoru semenníka. Preto súdu navrhol, aby ho podmiennečne prepustil na slobodu.

Na prejednanie tohto návrhu súd v zmysle § 415 ods. 1 Trestného poriadku nariadil na deň 03.07.2025 verejné zasadnutie, na ktorom v rámci dokazovania vykonal výsluch odsúdeného a oboznámil obsah listinných dôkazov, vrátane pripojeného súvisiaceho spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Odsúdený A. B. vo svojej výpovedi uviedol, že počas výkonu trestu urobil všetko preto, aby sa správal vzorne či už vo vzťahu k pedagógom ale aj príslušníkom ústavu. Chodil do práce ale mal aj menšie zdravotné problémy. Je mu ľúto, čo spravil a prijal aj trest. Má maloletého syna, na výchove ktorého by sa chcel podieľať. Trestnú činnosť ľutuje. Vtedy bol veľmi nahnevaný, pretože manželka mu bránila v styku so synom. Pred nástupom do výkonu trestu bol zamestnaný a aj po prepustení má prislúbenú prácu v rodinnej firme na cestoviny ako vodič. V prípade prepustenia by žil u mamy.

Z potvrdenia o začatí prác, ktoré odsúdený predložil spolu so svojim návrhom vyplynulo, že podnikateľ G. H. I. potvrdil, že odsúdený A. B. by po prepustení nastúpil do pracovného pomeru ako vodič. Z lekárskej správy C. F. B. zo dňa 02.04.2025 vyplynulo, že odsúdený sa lieči na zhubný nádor zostúpeného semenníka.

Z odpisu Registra trestov SR generovaného elektronicky ku dňu 27.05.2025 vyplýva, že odsúdený A. B. bol doposiaľ 6 krát súdne trestaný, z toho päťkrát mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, resp. pôvodne odložený výkon trestu odňatia slobody mu bol zmenený na trest nepodmienečný. Navyše bol dvakrát podmienene prepustený a to v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 12PP/169/2005 z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu v konaní na bývalom Okresnom súde Revúca, sp. zn. 1T/144/2004 a v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4PP/22/2013 z výkonu trestu uloženého mu v konaní na bývalom Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 1T/108/2008. Z lustrácie trestných stíhaní vyplýva, že voči odsúdenému sa v súčasnej dobe nevedie žiadne ďalšie trestné stíhanie alebo súdne konanie.

Z hodnotenia odsúdeného vypracovaného riaditeľom Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov zo dňa 29.05.2025 vyplýva, že odsúdený A. B. je slovenskej národnosti, slobodný, má dve deti, pričom pôvodným povoláním je príležitostný zamestnanec, ktorý bol pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bez trvalého pracovného pomeru. Odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný, z toho štyrikrát nepodmienečným trestom odňatia slobody. Odsúdený bol do výkonu väzby predvedený do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica dňa 28.09.2020. V pedagogickej dokumentácii odsúdeného nie sú z obdobia výkonu väzby zaznamenané žiadne porušenia právnych noriem a predpisov. Pracovne zaradený v priebehu výkonu väzby nebol, taktiež nebol ani disciplinárne odmenený alebo disciplinárne potrestaný. Voľný čas trávil písaním korešpondencie, čítal dostupnú literatúru a tlač, sledoval televízne vysielanie a pravidelne sa zúčastňoval vychádzok. Kontakt udržiaval s matkou, sestrou a deťmi prostredníctvom osobnej korešpondencie, videonávštev, návštev a telefonických hovorov. Po právoplatnom odsúdení bol dňa 12.05.2021 predvedený do výkonu trestu v tamojšom ústave. Po vykonaní úkonov súvisiacich s nástupom do výkonu trestu bol dňa 07.07.2021 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde v priebehu jedného týždňa absolvoval sériu prednášok a poučení na nástupnej celi. Následne bol zaradený do výchovného kolektívu s „B“ diferenciacnou skupinou v rámci ústavu so stredným stupňom stráženia. Správanie a vystupovanie odsúdeného bolo v prevažnej miere na požadovanej úrovni. Evidujú poznatok zo dňa 14.08.2023, kedy bol odsúdený tenzný a dožadoval sa zmien týkajúcich sa ubytovania. Riešený bol výchovným pohovorom. V interakcii s odsúdenými zachovával zásady slušného správania. Požiadavky na dodržiavanie hygieny, ustrojenosti a poriadku v osobných veciach plnil bez výhrad. Do prednáškovej činnosti pedagogického personálu zameranej na vzdelávanie a resocializáciu sa zapájal pravidelne. Vo voľnom čase sledoval televízne vysielanie, počúval rozhlasové vysielanie, čítal dostupnú tlač a športoval. Zúčastňoval sa aktivít realizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti. V období od 14.02.2024 do 08.01.2025 bol pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Kotolňa – údržba, kde pracoval ako údržbár. K plneniu pracovných povinností pristupoval zodpovedne a k spokojnosti nadriadených. Odsúdený sa taktiež zapájal podľa potreby do výkonu činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného – práce zamerané na udržiavanie čistoty a poriadku v priestoroch ubytovne a pomocné práce v priestoroch skladu oddelenia logistiky. Prístup k uvedeným činnostiam bol hodnotený kladne, o čom svedčia viaceré kladné poznatky evidované v pedagogickej dokumentácii odsúdeného. Sociálny kontakt udržiaval s matkou, deťmi, sestrami a synovcom. Na udržiavanie a upevňovanie rodinných väzieb využíval všetky dostupné formy. Rodina odsúdeného podporovala aj zasielaním finančných prostriedkov a balíkov. Zo záznamov pedagogickej dokumentácie vyplýva, že v období od 22.07.2022 do 26.07.2022 a od 03.11.2022 do 15.11.2022 bol odsúdený hospitalizovaný v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín. Správanie a vystupovanie počas hospitalizácie mal v prevažnej miere na požadovanej úrovni, liečebný režim dodržiaval, so zdravotným personálom spolupracoval. V mesiaci

november 2024 riaditeľ ústavu povolil odsúdenému voľno na opustenie ústavu v zmysle § 65 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za účelom návštevy kultúrnych a športových a osvetových podujatí. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 18.12.2024 o zmene spôsobu výkonu trestu, sp. zn. 4Nt/73/2024, bol odsúdený preradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a dňa 09.01.2025 bol premiestnený do oddelenia výkonu trestu v H. Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele bol odsúdený zaradený do výchovného kolektívu s „B“ diferenciacnou skupinou. Adaptácia na výkon trestu v minimálnom stupni stráženia bola plynulá, bez nedostatkov. Od 20.01.2025 je odsúdený umiestnený vo výstupnom oddiele, ktorý je zriadený v rámci projektu „Šanca na návrat 2“, s cieľom plynulého prechodu do občianskej spoločnosti. Hlavným cieľom výstupného oddielu je príprava odsúdených na život po prepustení z výkonu trestu, zníženie rizika sociálneho vylúčenia a zvýšenie kompetencií pri uplatnení sa na trhu práce. Aktivity realizované vo výstupnom oddiele sú zamerané na korekciu nereálnych očakávaní odsúdeného súvisiacich s prepustením na slobodu, na podporu procesu zmeny, na motiváciu k vedeniu života bez trestnej činnosti a na tvorbu plánov sociálneho začlenenia po prepustení. Realizované aktivity umožňujú odsúdenému získať potrebné praktické informácie a zručnosti. Menovaný v rámci výstupného oddielu absolvoval moduly, ktoré boli zamerané na oblasti: sociálna komunikácia, sebaopoznanie, finančná gramotnosť, závislosti a rodinné vzťahy. Odsúdený v skupine výstupného oddielu dokáže spolupracovať a správať sa v súlade s konvenciami, disponuje dobrými komunikačnými schopnosťami. V mesiaci február 2025 a máj 2025 riaditeľ ústavu povolil odsúdenému voľno na opustenie ústavu v zmysle § 65 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za účelom vybavovania dokladov a za účelom návštevy kultúrnych a športových a osvetových podujatí. Počas realizovaných aktivít sa odsúdený správal slušne a disciplinovane. Vo voľnom čase číta dostupnú literatúru, sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlasové vysielanie, hráva spoločenské hry, chodí na vychádzky, číta dostupnú tlač a literatúru. Do pracovného procesu zaradený nie je. Vykonáva čistiace a upratovacie práce v oddiele. Kontakt udržiava s matkou, deťmi a sestrami prostredníctvom osobnej korešpondencie a telefonických hovorov. Odsúdený bol celkovo vo výkone trestu odňatia slobody osemkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. K spáchanej trestnej činnosti sa priznáva len čiastočne, údajne mali s družkou konflikty, dal jej facku, ale dlhodobo ju netýral. Navonok prezentuje formálnu ľútosť nad svojim konaním. Vo vzťahu k alkoholu zastáva bagatelizujúci postoj. Chronológia udelených disciplinárnych odmien: 1. Dňa 22. 12. 2021 – pochvala za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, 2. dňa 11. 04. 2022 – pochvala za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, 3. dňa 17. 08. 2022 – povolenie na prijatie balíka do hmotnosti 5 kg za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, 4. dňa 20. 02. 2023 – pochvala za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, 5. dňa 19. 07. 2023 – povolenie na prijatie balíka do hmotnosti 5 kg za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, 6. dňa 24. 01. 2024 – pochvala za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, 7. dňa 13. 06. 2024 – povolenie na prijatie balíka do hmotnosti 5 kg za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, 8. dňa 29. 11. 2024 – povolenie na prijatie balíka do hmotnosti 5 kg za vzorné plnenie pracovných povinností. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika trestnej činnosti CRA menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Odsúdený podľa riaditeľa ústavu preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu. Lehota na podmiennečné prepustenie je aktuálne u odsúdeného dodržaná. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody riaditeľ ústavu odporučil. V prípade podmiennečného prepustenia však odporučil probačný dohľad a uloženie primeraných obmedzení a povinností počas plynutia skúšobnej doby odsúdeného, spočívajúcich v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie a v obmedzení spočívajúcom v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Zároveň sa v zmysle § 415 ods. 3 Trestného poriadku pripojil k žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí k tomuto dôkazu uviedol, že toho hodnotenie odsúdeného A. B. je aktuálne aj ku dňu konania verejného zasadnutia s tým, že medzičasom mal aj dňa 08.06.2025 povolené opustenie ústavu, kedy sa z vychádzky vrátil riadne a včas.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva, že odsúdený bol od 28.09.2020 vo väzbe, kedy dňa 12.05.2021 nastúpil výkon trestu vo výmere 7 rokov uložený mu v konaní na bývalom Okresnom súde Revúca

pod sp. zn. 2T/16/2021, ktorého predpokladaný koniec je 25.09.2027. Z obsahu tejto karty vyplýva, že odsúdený vykonal dve tretiny uloženého trestu dňa 25.05.2025.

Súd pripojil a na verejnom zasadnutí v rámci dokazovania prečítal podstatný obsah spisu vedeného na bývalom Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 2T/16/2021, z ktorého vyplýva, že rozsudkom zo dňa 22.02.2021, ktorý nadobudol vo výroku o vine právoplatnosť dňa 16.03.2021, súd uznal obžalovaného A. B. za vinného z dvoch skutkov, ktoré v tomto rozsudku súd právne kvalifikoval ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona a ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, resp. aj ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň súd týmto rozsudkom uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade odvolaní obžalovaného a prokurátora, rozsudkom sp. zn. 4To/29/2021 zo dňa 12.05.2021 zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia s tým, že vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok nedotknutý. Zároveň zamietol odvolanie obžalovaného A. B.. Tento trest bol dňa 25.09.2020 nariadený a odsúdený ho dňa 12.05.2021 nastúpil. Uznesením vydaným dňa 25.05.2021 v konaní na tamomšom súde, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2021, súd do uloženého trestu započítal väzbu odsúdeného od 25.09.2020 do 12.05.2021. Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 5Tdo/45/2022 zo dňa 21.07.2022 dovolanie obvineného A. B. odmietol. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 18.12.2024, sp. zn. 4Nt/73/2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.12.2024, súd rozhodol o zmene spôsobu výkonu trestu s tým, že tento trest sa bude vykonávať v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 415 ods. 1, 3, 4 Trestného poriadku, o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienечné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne. Ak podmienечné prepustenie navrhne riaditeľ ústavu na výkon väzby alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu pripojí, môže rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmienечne prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu. O návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienечne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 68 ods. 5 Trestného zákona opätovné podmienечné prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné.

Súd predovšetkým preskúmal splnenie formálnych podmienok na podmienечné prepustenie odsúdeného A. B. z výkonu trestu odňatia slobody a zistil, že odsúdený tieto podmienky podľa § 66 ods.

1 písm. b) Trestného zákona spĺňa, pretože po započítaní doby väzby do trestu odňatia slobody v trvaní sedem rokov, dve tretiny trestu uloženého za zločin vykonal dňa 25.05.2025, čo vyplýva z pripojeného spisu bývalého Okresného súdu Revúca, ktorý súd na verejnom zasadnutí prečítal a tento údaj je správny aj v karte klienta predloženej ústavom.

Zákonným predpokladom podmieneného prepustenia odsúdeného, okrem splnenia formálnych kritérií, ktorým je uplynutie požadovanej dĺžky výkonu trestu v závislosti od závažnosti trestného činu, je posúdenie, či odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Splnenie tejto materiálnej podmienky sa tiež (okrem iných) viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného. S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod. Okrem toho je potrebné posudzovať aj osobu odsúdeného, jeho osobnostné predpoklady, rodinné zázemie a podobne. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody bolo bezproblémové, o čom svedčia aj udelené disciplinárne odmeny a celkovo pozitívny obraz jeho správania.

„Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samé osebe automaticky neznamená, že sa odsúdený polepšil, pretože môže byť aj len prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie väznice, nie o náznak skutočných zmien osobnosti odsúdeného. Dosiahnutý stupeň nápravy je preto potrebné posudzovať nielen podľa správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ale je nutné skúmať, či sa odsúdený zbavil záporných vlastností, charakterových čŕt, sklonov a zlých návykov, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, za ktorý bol odsúdený, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu trestný čin spáchať“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Urtos/7/2020 z 19.11.2020).

Judikatúra týkajúca sa hodnotenia materiálnych podmienok podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody bola zhrnutá v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 36/2022 z 24.05.2022. „Ústavný súd nespochybňuje, že trestná minulosť je relevantným faktorom pri rozhodovaní o podmienenom prepustení odsúdeného. Avšak predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený predovšetkým, či dokonca výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Je potrebné zohľadniť ďalšie aktuálne poznatky o osobe odsúdeného, stav jeho nápravy i prostredie, v ktorom by sa ocitol po prípadnom podmienenom prepustení na slobodu, ako aj zaoberať sa okolnosťami spáchania trestnej činnosti s ohľadom na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného. Trestnú minulosť nemožno hodnotiť formalisticky – koľkokrát bol jednotliviec odsúdený, koľkokrát vykonával nepodmienený trest odňatia slobody či koľkokrát porušil podmienky podmieneného prepustenia. Je potrebné zvážiť, pred akou dlhou dobou a z akých dôvodov došlo k spáchaniu predchádzajúcich trestných činov a či možno od odsúdeného na základe jeho aktuálneho výkonu trestu očakávať, že povedenie riadny život“.

Podľa nej zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy (IV. ÚS 85/2011, IV. ÚS 321/2013). Zmyslom podmieneného prepustenia teda nie je odmeniť odsúdeného za dobré správanie vo výkone trestu – nejde o dobrodenie pre odsúdeného, a nemôže tak byť ani paušálne vylúčené u niektorých kategórií odsúdených, napr. recidivistov, ako špecifické sprísnenie trestného postihu. Nariadenie podmieneného prepustenia z výkonu trestu je namieste vtedy, ak už k náprave, resp. k dosiahnutiu účelu trestu ďalší pobyt odsúdeného vo výkone trestu nie je nutný, pričom možno vzhľadom na všetky relevantné okolnosti predpokladať, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, čo ale v tomto prípade splnené nie je, aj

keď predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený predovšetkým, či dokonca výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Súd neposudzujúc toto kritériu mechanicky, predovšetkým zdôrazňuje, že odsúdený A. B. bol doposiaľ 6 krát súdne trestaný a teda ho možno označiť za dlhoročného recidivistu s ambivalentným postojom k dodržiavaniu zákonov a noriem spoločnosti, ktoré dlhodobo, intenzívne a úmyselne porušoval. V minulosti mal teda dostatok príležitostí, aby svoje správanie zmenil, avšak tak nikdy neurobil. K zmene jeho správania došlo až pôsobením výkonom trestu na jeho osobu, ktorý má zjavne na jeho osobu pozitívny korekčný efekt. Tu je potrebné zdôrazniť, že adaptovanie sa na podmienky výkonu trestu nie je možné stotožniť s polepšením na slobode, kde už neplatia tak prísne regulácie správania. A. B. je navyše recidivistom, ktorý v minulosti „nevyužil šancu“ v podobe dvoch podmiennečných prepustení a vo výkone trestu sa ocitol znova. Jeho osoba podľa presvedčenia súdu nedáva záruku, že by sa to v budúcnosti mohlo zmeniť, kedy iba jeho prísľub o vedení riadneho života, ktorý po predchádzajúcich podmiennečných prepusteniach už dva krát porušil, tentokrát už nestačí. Súd v osobe odsúdeného a ani v jeho živote nevzhladá žiadnu objektívnu okolnosť, ktorá by mohla súd viesť k záveru, že práve teraz, po šiestom odsúdení a piatom nepodmienečnom výkone trestu a pri treťom podmiennečnom prepustení svoj postoj zmení a už nebude hrozbou pre spoločnosť. Odsúdený mal dostatok času a priestoru už pri prvom podmiennečnom prepustení ako aj pri ďalšom priebehu svojho života preukázať, že chce žiť slušným životom a starať sa o svoju rodinu tak, ako to v súčasnosti prezentuje. To ale v minulosti nevyužil a nie je podľa presvedčenia súdu predpoklad, že sa tak stane aj v budúcnosti. Preto hoci trestnú minulosť nemožno hodnotiť formalisticky – koľkokrát bol jednotliviec odsúdený, koľkokrát vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody či koľkokrát porušil podmienky podmiennečného prepustenia, jeho neosvedčenie sa v minulosti v prípade jeho podmiennečného prepustenia dávajú súdu pri komplexnom hodnotení odsúdeného možnosť urobiť záver totožný so záverom riaditeľa ústavu uvedeného v jeho hodnotení o strednom riziku recidívy a menej priaznivej resocializačnej prognóze.

Je potrebné zdôrazniť, že odsúdený vykonával pôvodne trest v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd komplexne preskúmal nielen závažnosť trestných činov, za ktorého bol A. B. odsúdený, početnosť jeho záznamov v odpise registra trestov, zaradenie do stredného stupňa stráženia a dospel k záveru, že na odsúdeného je potrebné v záujme dovŕšenia jeho prevýchovy a ochrany spoločnosti naďalej pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody, pretože nie je možné od neho očakávať, že povedie riadny život. Uvedený názor súdu nie je možné korigovať ani probačným dohľadom, pretože odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody aj s uloženým probačným dohľadom ale ani túto možnosť preukázať zmenu vo svojom správaní nevyužil a páchal ďalšiu závažnú trestnú činnosť, čo nesvedčí o jeho skutočnej snahe zmeniť svoje správanie tak, aby bolo súladné s očakávaniami spoločnosti vyjadrenými v zákonných normách, ktoré odsúdený v minulosti dôsledne a dlhodobo porušoval. Preto súd vyslovuje nutnosť dovŕšenia nápravy odsúdeného, keďže nemožno od neho očakávať, že práve teraz, po šiestom odsúdení a po tomto výkone trestu odňatia slobody povedie na slobode riadny život a už nebude ohrozením pre túto spoločnosť, keď tomu tak nebolo za posledných 28 rokov, ktoré uplynuli od jeho prvého odsúdenia.

Preto súd návrh odsúdeného zamietol a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

2

4PP/37/2025

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu. Sťažnosť má odkladný účinok.